

SPOROČILO KOMISIJE

Smernice za nekatere ukrepe državne pomoči v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov po letu 2012

(SWD(2012) 130 final)

(SWD(2012) 131 final)

(Besedilo velja za EGP)

(2012/C 158/04)

KAZALO

UVOD	6
POLITIKA DRŽAVNIH POMOČI IN DIREKTIVA O ETS	6
1. POSEBNI UKREPI, ZAJETI V TEH SMERNICAH	7
1.1 Pomoč za podjetja v sektorjih in delih sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO ₂ zaradi stroškov pravic EU ETS, ki so bili vključeni v ceno električne energije (pomoč za posredne stroške emisij)	7
1.2 Pomoč za naložbe visokoučinkovitim elektrarnam, vključno z novimi elektrarnami, ki so pripravljene na CCS	8
1.3 Pomoč, namenjena možnosti prehodno brezplačnih pravic za posodobitev proizvodnje električne energije	8
1.4 Pomoč pri izvzetju malih naprav in bolnišnic iz sistema EU ETS	9
2. PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE	9
2.1 Področje uporabe teh smernic	9
2.2 Opredelitev pojmov	9
3. ZDRUŽLJIVI UKREPI POMOČI V SKLADU S ČLENOM 107(3) POGODBE	9
3.1 Pomoč za podjetja v sektorjih in delih sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO ₂ zaradi stroškov pravic EU ETS, ki so bili vključeni v ceno električne energije (pomoč za posredne stroške emisij)	9
3.2 Pomoč za naložbe novim visokoučinkovitim elektrarnam, vključno z novimi elektrarnami, pripravljenimi na CCS	11
3.3 Pomoč, namenjena možnosti prehodno brezplačnih pravic za posodobitev proizvodnje električne energije	12
3.4 Pomoč pri izvzetju malih naprav in bolnišnic iz sistema EU ETS	13
3.5 Sorazmernost	13
4. KUMULACIJA	13
5. KONČNE DOLOČBE	13
5.1 Letno poročanje	13
5.2 Preglednost	14
5.3 Spremljanje	14
5.4 Obdobje uporabe in revizija	14
PRILOGA I	16
Opredelitev pojmov	16

<i>PRILOGA II</i>	19
Sektorji in deli sektorjev, ki predhodno veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO ₂ zaradi posrednih stroškov emisij	19
<i>PRILOGA III</i>	21
Referenčni koeficienti učinkovitosti porabe električne energije za proizvode, zajete v kodah NACE iz Priloge II	21
<i>PRILOGA IV</i>	22
Najvišji regionalni faktorji emisij CO ₂ na različnih geografskih območjih (tCO ₂ /MWh)	22

UVOD

POLITIKA DRŽAVNIH POMOČI IN DIREKTIVA O ETS

1. Z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 ⁽¹⁾ je bil vzpostavljen sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji (v nadaljnjem besedilu: EU ETS), z Direktivo 2009/29/ES ⁽²⁾ pa je bil EU ETS izboljšan in razširjen z učinkom od 1. januarja 2013. Za Direktivo 2003/87/ES, kakor je bila spremenjena ⁽³⁾, se v nadaljnjem besedilu uporablja skrajšano ime „direktiva o ETS“. Direktiva 2009/29/ES je del zakonodajnega svežnja, ki vsebuje ukrepe za boj proti podnebnim spremembam ter pospeševanje obnovljivih in nizkoogljičnih virov energije. Namen svežnja je bil predvsem doseči splošni okoljski cilj Unije, tj. 20-odstotno znižanje emisij toplogrednih plinov v primerjavi z letom 1990 in 20-odstotni delež obnovljivih virov energije v skupni porabi energije v Uniji do leta 2020.
2. Direktiva o ETS določa naslednje posebne in začasne ukrepe za nekatera podjetja: pomoč za nadomestitev povišanj cen električne energije, ki izvirajo iz vključitve stroškov emisij toplogrednih plinov zaradi EU ETS (v nadaljnjem besedilu: posredni stroški emisij), pomoč za naložbe visokoučinkovitim elektrarnam, vključno z novimi elektrarnami, ki so pripravljene na okoljsko varno zajemanje in geološko shranjevanje CO₂ (elektrarne, pripravljene na CCS), možnost prehodno brezplačnih pravic v sektorju električne energije v nekaterih državah članicah ter izvetje nekaterih malih naprav iz EU ETS, če se lahko zmanjšanje emisij toplogrednih plinov doseže zunaj okvira EU ETS z nižjimi upravnimi stroški.
3. Posebni in začasni ukrepi, določeni v okviru izvajanja direktive o ETS, vključujejo državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije. V skladu s členom 108 Pogodbe morajo države članice državno pomoč priglasiti Komisiji in je ne smejo izvajati, dokler je Komisija ne odobri.
4. Za zagotovitev preglednosti in pravne varnosti te smernice pojasnjujejo merila združljivosti, ki se bodo uporabljala za navedene ukrepe državne pomoči v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, kakor je bil izboljšan in razširjen z Direktivo 2009/29/ES.
5. V skladu s testom tehtanja, opredeljenim v akcijskem načrtu državnih pomoči iz leta 2005 ⁽⁴⁾, je glavni cilj nadzora državnih pomoči v okviru izvajanja EU ETS zagotoviti, da bo rezultat ukrepov državne pomoči večje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, kot bi bilo doseženo brez pomoči, in da bodo pozitivni učinki pomoči večji od negativnih učinkov v smislu izkrivljanja konkurence na notranjem trgu. Državna pomoč mora biti potrebna za dosego okoljskega cilja EU ETS (potreba po pomoči) in mora biti omejena na najmanjšo potrebno, da se doseže zelena stopnja varstva okolja (sorazmernost pomoči), ne da bi pri tem neupravičeno izkrivljala konkurenco in trgovino na notranjem trgu.
6. Ker se bodo določbe, uvedene z Direktivo 2009/29/ES, uporabljale od 1. januarja 2013, se pred tem datumom državna pomoč ne more šteti za potrebno za zmanjševanje bremena, ki je posledica te direktive. Zato se lahko ukrepi, zajeti v teh smernicah, odobrijo samo za stroške, ki bodo nastali 1. januarja 2013 ali pozneje, razen za pomoč, vsebovano v možnosti dodelitve prehodno brezplačnih pravic za posodobitev proizvodnje električne energije (v nekaterih državah članicah), ki lahko pod določenimi pogoji vključuje pomoč za naložbe, ki se izvajajo od 25. junija 2009 in so vključene v nacionalni načrt.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁽²⁾ Direktiva 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive 2003/87/ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 63).

⁽³⁾ Direktiva 2004/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 (UL L 338, 13.11.2004, str. 18); Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 (UL L 8, 13.1.2009, str. 3); Uredba (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 (UL L 87, 31.3.2009, str. 109).

⁽⁴⁾ Akcijski načrt državnih pomoči – Manjša in bolj usmerjena državna pomoč: časovni načrt za reformo državnih pomoči 2005–2009, COM(2005) 107 končno z dne 7.6.2005.

1. POSEBNI UKREPI, ZAJETI V TEH SMERNICAH

1.1 Pomoč za podjetja v sektorjih in delih sektorjev, ki veljajo za izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi stroškov pravic EU ETS, ki so bili vključeni v ceno električne energije (pomoč za posredne stroške emisij)

7. V skladu s členom 10a(6) direktive o ETS lahko države članice odobrijo državno pomoč v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi stroškov, povezanih z emisijami toplogrednih plinov, vključenih v ceno električne energije, z namenom, da se ti stroški nadomestijo v skladu s pravili o državni pomoči. V teh smernicah „premestitev emisij CO₂“ opisuje predvidevanja v zvezi s povečanju globalnih emisij toplogrednih plinov, kadar podjetja preselijo proizvodnjo v države zunaj Unije, ker ne morejo prenesti večjih stroškov, ki izvirajo iz EU ETS, na svoje stranke brez znatne izgube tržnega deleža.
8. Ob odsotnosti zavezujočega mednarodnega sporazuma za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov je omejitev tveganja za premestitev emisij CO₂ okoljski cilj, saj je pomoč namenjena preprečevanju povečanja globalnih emisij toplogrednih plinov zaradi preselitve proizvodnje zunaj Unije. Hkrati pa lahko pomoč za posredne stroške emisij negativno vpliva na učinkovitost EU ETS. Ciljno slabo usmerjena pomoč bi upravičence razbremenila njihovih posrednih stroškov emisij, kar bi zmanjšalo spodbude za zmanjšanje emisij in inovacije v sektorju. Posledično bi morali stroške zmanjšanja emisij nositi predvsem drugi sektorji gospodarstva. Poleg tega bi taka državna pomoč lahko povzročila znatno izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, zlasti kadar se v različnih državah podjetja v istem sektorju obravnavajo različno zaradi različnih proračunskih omejitev. Zato morajo biti te smernice namenjene doseganju treh specifičnih ciljev: zmanjšanju tveganja premestitve emisij CO₂, ohranjanju cilja EU ETS glede stroškovno učinkovite dekarbonizacije in zmanjšanju izkrivljanja konkurence na notranjem trgu na najmanjšo možno raven.
9. Med postopkom sprejemanja Direktive 2009/29/ES je Komisija sprejela izjavo ⁽⁵⁾, v kateri je opredelila glavna načela, ki jih namerava uporabljati v zvezi z državno pomočjo za nadomestitev posrednih stroškov emisij, da bi preprečila neupravičeno izkrivljanje konkurence.
10. Komisija je na ravni Unije ocenila, v kakšen obsegu lahko sektor ali del sektorja vključi posredne stroške emisij v cene proizvodov brez znatne izgube tržnega deleža v korist naprav z višjimi emisijami CO₂ zunaj Unije.
11. Najvišji znesek pomoči, ki ga lahko odobrijo države članice, je treba izračunati v skladu s formulo, ki upošteva raven izhodiščne proizvodnje naprave ali izhodiščne porabe električne energije v napravi v skladu z opredelitvijo iz teh smernic, ter faktor emisij CO₂ za električno energijo, ki jo dobavljajo kurilne naprave na različnih geografskih območjih. Za pogodbe o dobavi električne energije, ki ne vključujejo nobenih stroškov CO₂, državna pomoč ne bo odobrena. Ta formula zagotavlja, da je pomoč sorazmerna ter da vsebuje spodbude za učinkovitost električne energije in prehod s „sive“ na „zeleno“ električno energijo v skladu z uvodno izjavo 27 Direktive 2009/29/ES.
12. Zaradi čim manjšega izkrivljanja konkurence na notranjem trgu in ohranjanja cilja EU ETS glede doseganja stroškovno učinkovite dekarbonizacije pomoč poleg tega ne sme v celoti nadomestiti stroškov EUA v cenah električne energije in se mora postopoma zniževati. Pri državni pomoči za tekoče poslovanje je bistveno, da je intenzivnost pomoči regresivna, da se prepreči odvisnost od pomoči. Poleg tega regresivna intenzivnost pomoči ohranja tako dolgoročne spodbude za popolno internalizacijo okoljskih zunanjih učinkov kot tudi kratkoročne spodbude za prehod na generacijo tehnologij, ki povzročajo manjše izpuste CO₂, hkrati pa poudarja začasni značaj pomoči in prispeva k prehodu na nizkoogljično gospodarstvo.

⁽⁵⁾ Priloga II k Prilogi 15713/1/08REV1 z dne 18. novembra 2008 (25. 11) <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P6-TA-2008-0610&format=XML&language=sl>

1.2 Pomoč za naložbe visokoučinkovitim elektrarnam, vključno z novimi elektrarnami, ki so pripravljene na CCS

13. V skladu z izjavo, ki jo je Komisija dala Evropskemu svetu ⁽⁶⁾ v zvezi s členom 10(3) direktive o ETS o porabi prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi, lahko države članice porabijo navedene prihodke med letoma 2013 in 2016 za podpiranje gradnje visokoučinkovitih elektrarn, vključno z novimi elektrarnami, pripravljenimi na CCS. V skladu s členom 33 Direktive Sveta 2009/31/ES z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida ⁽⁷⁾ pa morajo države članice zagotoviti, da so upravljavci kurilnih naprav z nominalno električno močjo 300 megavatov ali več ocenili določene pogoje, in sicer razpoložljivost primernih območij shranjevanja, tehnično in ekonomsko izvedljivost transportnih zmogljivosti ter tehnično in ekonomsko izvedljivost naknadne vgradnje naprav za zajem CO₂. Če je ocena pozitivna, je treba na območju naprave nameniti primeren prostor za opremo, potrebno za zajemanje in stiskanje CO₂ ⁽⁸⁾.
14. Pomoč mora biti namenjena povečanju varstva okolja, katerega rezultat so nižje emisije CO₂ v primerjavi z obstoječo tehnologijo, ter usmerjena na odpravo tržne nepopolnosti, in sicer tako, da znatno vpliva na varstvo okolja. Pomoč mora biti potrebna, imeti mora spodbujevalni učinek in biti sorazmerna. Pomoč za izvajanje zajemanja in shranjevanja CO₂ ne spada na področje uporabe teh smernic in se že presoja na podlagi drugih veljavnih pravil o državni pomoči, zlasti Smernic o državni pomoči za varstvo okolja ⁽⁹⁾.
15. Za zagotovitev sorazmernosti pomoči se morajo najvišje intenzivnosti pomoči razlikovati glede na prispevek nove elektrarne k povečanju varstva okolja in zmanjšanju emisij CO₂ (cilj direktive o ETS). Zato je treba nagraditi nove elektrarne, ki bodo začele izvajati celotno verigo CCS (tj. vgradnja opreme in dejanski začetek zajemanja, transporta in shranjevanja CO₂) pred letom 2020, v primerjavi z novimi elektrarnami, ki so pripravljene na CCS, vendar ne bodo začele izvajati zajemanja in shranjevanja CO₂ pred letom 2020. Poleg tega mora biti pri presoji dveh podobnih projektov za nove elektrarne, pripravljene na CCS, najvišja dovoljena intenzivnost pomoči višja za projekte, izbrane na podlagi resnično konkurenčnega postopka zbiranja ponudb z jasnimi, preglednimi in nediskriminatornimi merili, kar dejansko zagotavlja, da je pomoč omejena na najmanjši potreben znesek in da spodbuja konkurenco na trgu proizvodnje električne energije. V takih okoliščinah se lahko predpostavlja, da zadevne ponudbe odražajo vse možne koristi, ki jih lahko prinese dodatna naložba.

1.3 Pomoč, namenjena možnosti prehodno brezplačnih pravic za posodobitev proizvodnje električne energije

16. V skladu s členom 10c direktive o ETS imajo države članice, ki izpolnjujejo nekatere pogoje glede medsebojne povezanosti njihovega nacionalnega električnega omrežja ali deleža fosilnih goriv v proizvodnji električne energije in ravni BDP na prebivalca v primerjavi s povprečjem Unije, možnost, da začasno odstopajo od načela, da se vse pravice licitirajo na dražbi, in proizvajalcem električne energije, ki so začeli obratovati pred 31. decembrom 2008, ali proizvajalcem električne energije, za katere se je proces izvajanja naložbe za posodobitev dejansko začel pred 31. decembrom 2008, dodelijo brezplačne pravice. V zameno za brezplačno dodelitev pravic proizvajalcem električne energije morajo upravičene države članice predložiti nacionalni načrt naložb („nacionalni načrt“), ki določa naložbe, ki jih izvajajo upravičenci do brezplačnih pravic ali drugi obrati za posodobitev in nadgradnjo infrastrukture, uvedbo čistih tehnologij in diverzifikacijo mešanice energetskih virov in virov oskrbe.

⁽⁶⁾ Dopis o točki „I/A“ – Dodatek generalnega sekretariata Sveta za Coreper/Svet 8033/09 ADD 1 REV 1 z dne 31. marca 2009.

⁽⁷⁾ Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L 140, 5.6.2009, str. 114).

⁽⁸⁾ UL C 82, 1.4.2008, str. 1.

⁽⁹⁾ Prim. opombo 8.

17. To odstopanje od načela, da je treba vse pravice licitirati na dražbi, z zagotavljanjem prehodno brezplačnih pravic, vključuje državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, ker se države članice z dodelitvijo brezplačnih pravic odpovedo prihodku in proizvajalcem električne energije podelijo selektivno prednost. Proizvajalci električne energije lahko konkurirajo proizvajalcem električne energije v drugih državah članicah, kar posledično lahko izkrivlja ali bi lahko izkrivljajo konkurenco in vplivalo na trgovino na notranjem trgu. Državna pomoč je prisotna tudi na ravni naložb, ki jih bodo prejemniki brezplačnih pravic izvedli z manjšimi stroški.

1.4 Pomoč pri izvzetju malih naprav in bolnišnic iz sistema EU ETS

18. V skladu s členom 27 direktive o ETS lahko države članice izvzamejo male naprave in bolnišnice iz EU ETS, če so predmet ukrepov, s katerimi se doseže enakovredno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Države članice lahko predlagajo ukrepe, ki se uporabljajo za male naprave in bolnišnice in bodo dosegli prispevek k zmanjšanju emisij, ki bo enak prispevku, doseženemu z EU ETS. Navedena možnost izvzetja teh naprav iz EU ETS naj bi omogočala največjo korist v smislu znižanja upravnih stroškov za vsako tono ekvivalenta CO₂, izvzeto iz ETS.
19. Izvzetje malih naprav in bolnišnic iz EU ETS lahko vključuje državno pomoč. Države članice imajo visoko stopnjo diskrecije pri odločanju, ali bodo male naprave izvzele iz EU ETS, in če se odločijo za to, katere vrste naprav bodo izvzele ter katere ukrepe bodo zahtevale. Zato ni mogoče izključiti, da lahko ukrepi, ki jih določijo države članice, pomenijo gospodarsko prednost v korist malih naprav ali bolnišnic, izvzetih iz EU ETS, kar lahko povzroči ali bi lahko povzročilo izkrivljanje konkurence in vplivalo na trgovino na notranjem trgu.

2. PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE

2.1 Področje uporabe teh smernic

20. Te smernice se uporabljajo samo za posebne ukrepe pomoči, predvidene v okviru izvajanja direktive o ETS. Smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja ⁽¹⁰⁾ se za te ukrepe ne uporabljajo.

2.2 Opredelitev pojmov

21. V teh smernicah se uporabljajo opredelitve pojmov, določene v Prilogi I.

3. ZDRUŽLJIVI UKREPI POMOČI V SKLADU S ČLENOM 107(3) POGODBE

22. Državna pomoč se lahko razglasi za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če vodi k povečanju varstva okolja (zmanjšanju emisij toplogrednih plinov), ne da bi škodljivo vplivala na pogoje trgovanja v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom. Pri oceni združljivosti ukrepa pomoči Komisija tehta pozitiven učinek ukrepa pomoči pri doseganju cilja, ki je v skupnem interesu, in njegove potencialne negativne stranske učinke, kot je izkrivljanje trgovine in konkurence. Zato trajanje shem pomoči ne sme biti daljše od veljavnosti teh smernic. To pa ne posega v možnost, da država članica ponovno prihlasi ukrep, katerega trajanje je daljše od roka, določenega v sklepu Komisije o odobritvi sheme.

3.1 Pomoč za podjetja v sektorjih in delih sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi stroškov pravic EU ETS, ki so bili vključeni v ceno električne energije (pomoč za posredne stroške emisij)

23. Za sektorje in dele sektorjev iz Priloge II se bo pomoč za nadomestitev stroškov pravic EU ETS, ki so bili vključeni v ceno električne energije zaradi izvajanja direktive o ETS, ki bodo nastali od 1. januarja 2013 dalje, štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če bodo izpolnjeni pogoji, določeni v tem oddelku.

⁽¹⁰⁾ Prim. opombo 8.

Cilj pomoči in potreba po pomoči

24. V teh smernicah je cilj pomoči preprečiti visoko tveganje prestitve emisij CO₂ zaradi stroškov EUA, ki so bili vključeni v ceno električne energije in jih nosi upravičenec, če njegovi konkurenti iz tretjih držav nimajo podobnih stroškov CO₂ v svojih cenah električne energije in če upravičenec teh stroškov ne more prenesti v cene proizvodov brez znatne izgube tržnega deleža.
25. V teh smernicah se šteje, da je visoko tveganje prestitve emisij CO₂ prisotno le, če je upravičenec dejaven v enem od sektorjev ali delov sektorjev iz Priloge II.

Najvišja intenzivnost pomoči

26. Intenzivnost pomoči ne sme presegati 85 % upravičenih stroškov, nastalih v letih 2013, 2014 in 2015, 80 % upravičenih stroškov, nastalih v letih 2016, 2017 in 2018, ter 75 % upravičenih stroškov, nastalih v letih 2019 in 2020.

Izračun najvišjega zneska pomoči

27. Najvišji znesek pomoči, ki se lahko izplača za posamezno napravo za proizvodnjo proizvodov v sektorjih in delih sektorjev iz Priloge II, je treba izračunati v skladu z naslednjo formulo:
- (a) Če se za proizvode, ki jih proizvaja upravičenec, uporabljajo referenčni koeficienti učinkovitosti porabe električne energije iz Priloge III, se najvišji znesek pomoči, ki se lahko izplača posamezni napravi za stroške, nastale v letu t , izračuna kot:

$$A_{maxt} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times E \times BO$$

V tej formuli je A_i intenzivnost pomoči v letu t , izražena kot delež (npr. 0,8); C_t je ustrezen faktor emisij CO₂ (tCO₂/MWh) (v letu t); P_{t-1} je cena nestandardizirane terminske pogodbe na EUA v letu $t-1$ (EUR/tCO₂); E je ustrezen referenčni koeficient učinkovitosti porabe električne energije za zadevni proizvod iz Priloge III in BO je izhodiščna proizvodnja. Ti pojmi so opredeljeni v Prilogi I.

- (b) Če se za proizvode, ki jih proizvaja upravičenec, ne uporabljajo referenčni koeficienti učinkovitosti porabe električne energije iz Priloge III, se najvišji znesek pomoči, ki se lahko izplača posamezni napravi za stroške, nastale v letu t , izračuna kot:

$$A_{maxt} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times EF \times BEC$$

V tej formuli je A_i intenzivnost pomoči v letu t , izražena kot delež (npr. 0,8); C_t je ustrezen faktor emisij CO₂ (tCO₂/MWh) (v letu t); P_{t-1} je cena nestandardizirane terminske pogodbe na EUA v letu $t-1$ (EUR/tCO₂); EF je referenčni koeficient porabe nadomestne električne energije, in BEC je izhodiščna poraba električne energije (MWh). Ti pojmi so opredeljeni v Prilogi I.

28. Če naprava proizvaja proizvode, za katere se uporablja referenčni koeficient učinkovitosti porabe električne energije iz Priloge III, in proizvode, za katere se uporablja referenčni koeficient porabe nadomestne električne energije, je treba porabo električne energije za posamezen proizvod določiti glede na zadevno tonažo proizvodnje posameznega proizvoda.
29. Če naprava proizvaja proizvode, ki so upravičeni do pomoči (tj. spadajo v enega od upravičenih sektorjev ali delov sektorjev iz Priloge II), in proizvode, ki niso upravičeni do pomoči, se najvišji znesek pomoči, ki se lahko izplača, izračuna le za proizvode, ki so upravičeni do pomoči.
30. Pomoč se upravičencu lahko izplača v letu, v katerem nastanejo stroški, ali v letu zatem. Če se pomoč izplača v letu, v katerem nastanejo stroški, mora biti vzpostavljen mehanizem za naknadno prilagoditev plačil, ki zagotavlja, da bodo morebitna preplačila vrnjena pred 1. julijem naslednjega leta.

Spodbujevalni učinek

31. Šteje se, da je zahteva po spodbujevalnem učinku izpolnjena, če so izpolnjeni vsi pogoji iz oddelka 3.1.

3.2 Pomoč za naložbe novim visokoučinkovitim elektrarnam, vključno z novimi elektrarnami, pripravljenimi na CCS

32. Pomoč za naložbe, odobrena med 1. januarjem 2013 in 31. decembrom 2016 za nove visokoučinkovite elektrarne, se bo štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če bodo izpolnjeni pogoji, določeni v tem oddelku.
33. Pomoč za naložbe novim visokoučinkovitim elektrarnam se lahko odobri samo, če sta izpolnjena oba spodnja pogoja:
- (a) nova visokoučinkovita elektrarna presega harmonizirano vrednost referenčnega izkoristka elektrarn, določeno v Prilogi 1 k Izvedbenemu sklepu Komisije 2011/877/EU z dne 19. decembra 2011 o določitvi harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije in toplote pri uporabi Direktive 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ oziroma drugo ustrezno veljavno vrednost referenčnega izkoristka ob odobritvi pomoči. Nove visokoučinkovite elektrarne, ki zgolj ustrezajo navedenim vrednostim referenčnega izkoristka, niso upravičene do pomoči; ter
 - (b) organ, ki odobri pomoč, sprejme odločitev o odobritvi med 1. januarjem 2013 in 31. decembrom 2016.

Cilji pomoči in potreba po pomoči

34. Države članice morajo dokazati, da je pomoč namenjena odpravi tržne nepopolnosti, in sicer tako, da znatno vpliva na varstvo okolja. Pomoč mora imeti spodbujevalni učinek, kar pomeni, da povzroči spremembo ravnanja upravičenca do pomoči; to se dokaže z obratnim hipotetičnim scenarijem, ki dokazuje, da upravičenec brez pomoči ne bi izvedel naložbe. Poleg tega se projekt, ki prejme pomoč, ne sme začeti pred vložitvijo vloge za pomoč. Države članice pa morajo dokazati tudi, da pomoč ne vpliva škodljivo na pogoje trgovanja v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom, zlasti kadar je skoncentrirana na omejeno število upravičencev ali kadar je verjetno, da bo pomoč okrepila tržni položaj upravičencev (na ravni skupine podjetij).

Upravičeni stroški

35. Upravičeni stroški bodo omejeni na skupne stroške naložbe v novo napravo (opredmetena in neopredmetena sredstva), ki so nujno potrebni za gradnjo nove elektrarne. V primeru gradnje elektrarne, pripravljene na CCS, bodo poleg tega upravičeni tudi stroški, ki so potrebni, da se dokaže splošna ekonomska in tehnična izvedljivost izvedbe celotne verige CCS. Stroški vgradnje opreme za zajemanje, transport in shranjevanje CO₂ v okviru teh smernic ne bodo upravičeni, saj se pomoč za izvedbo CCS že presoja na podlagi Smernic o državni pomoči za varstvo okolja.

Najvišja intenzivnost pomoči

36. Za nove visokoučinkovite elektrarne, ki so pripravljene na CCS in ki začnejo izvajati celotno verigo CCS pred letom 2020, pomoč ne sme preseči 15 % upravičenih stroškov.
37. Za nove visokoučinkovite elektrarne, ki so pripravljene na CCS, vendar celotne verige CCS ne začnejo izvajati pred letom 2020 ter za katere se pomoč odobri na podlagi resnično konkurenčnega postopka zbiranja ponudb, ki spodbuja (i) okoljsko najprijaznejše tehnologije proizvodnje električne energije v novi elektrarni, katerih rezultat so nižje emisije CO₂ v primerjavi z obstoječo tehnologijo, in (ii) konkurenco na trgu proizvodnje električne energije, pomoč ne sme preseči 10 % upravičenih stroškov. Tak postopek zbiranja ponudb mora temeljiti na jasnih, preglednih in nediskriminatornih merilih ter mora omogočati sodelovanje zadostnega števila podjetij. Poleg tega mora biti proračun v zvezi s postopkom zbiranja ponudb zavezujoča omejitev v smislu, da vsi upravičenci ne morejo prejeti pomoči.

⁽¹⁾ UL L 343, 23.12.2011, str. 91.

38. Za nove visokoučinkovite elektrarne, ki ne izpolnjujejo pogojev iz točk 36 in 37, pomoč ne sme preseči 5 % upravičenih stroškov.
39. Če se izvajanje celotne verige CCS ne začne pred letom 2020, se pomoč zniža na 5 % upravičenih stroškov naložbe oziroma na 10 % upravičenih stroškov, če so izpolnjeni pogoji iz točke 37 oddelka 3.2. V primeru vnaprejšnjega izplačila pomoči države članice poskrbijo, da jim upravičenci vrnejo preplačani znesek pomoči.

3.3 Pomoč, namenjena možnosti prehodno brezplačnih pravic za posodobitev proizvodnje električne energije

40. Od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2019 se bo pomoč, zajeta v možnosti prehodne brezplačne dodelitve pravic za posodobitev proizvodnje električne energije in naložbe, vključene v nacionalne načrte v skladu s členom 10c direktive o ETS štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če bodo izpolnjeni vsi spodaj navedeni pogoji:
- (a) prehodno brezplačne pravice se dodelijo v skladu s členom 10c direktive o ETS ter v skladu s Sklepom Komisije o smernicah glede metodologije za prehodno dodelitev brezplačnih pravic obratom v zvezi s proizvodnjo električne energije v skladu s členom 10c(3) direktive o ETS ⁽¹²⁾ in sporočilom Komisije v zvezi z neobvezno uporabo člena 10c direktive o ETS ⁽¹³⁾;
 - (b) nacionalni načrt naložb je usmerjen v cilj skupnega interesa, kot je povečanje varstva okolja ob upoštevanju splošnih ciljev direktive o ETS;
 - (c) nacionalni načrt vključuje naložbe v posodabljanje in nadgradnjo infrastrukture, čiste tehnologije in diverzifikacijo mešanice energetskega virov in virov oskrbe v skladu z direktivo o ETS, izvedene po 25. juniju 2009;
 - (d) tržna vrednost (na ravni skupin podjetij) brezplačnih pravic v celotnem obdobju dodelitve (izračunana v skladu s Sklepom Komisije z dne 29. marca 2011 ⁽¹⁴⁾ ali drugimi ustreznimi smernicami, ki se uporabljajo v času odobritve pomoči), ne presega skupnih stroškov za naložbe, ki jih je izvedel prejemnik brezplačnih pravic (na ravni skupin podjetij). Če so skupni stroški naložb nižji od tržne vrednosti pravic ali če prejemnik brezplačnih pravic ne izvede nobene naložbe, ki je v okviru nacionalnega načrta upravičena do pomoči, morajo prejemniki brezplačnih pravic prenesti razliko v mehanizem, iz katerega se bodo financirale druge upravičene naložbe v okviru nacionalnega načrta; ter
 - (e) pomoč ne vpliva škodljivo na pogoje trgovanja v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom, zlasti kadar je skoncentrirana na omejeno število upravičencev ali kadar je verjetno, da bo pomoč okrepila tržni položaj upravičencev (na ravni skupine podjetij).

Spodbujevalni učinek

Za naložbe, izvedene od 25. junija 2009 dalje, se šteje, da je zahteva po spodbujevalnem učinku izpolnjena.

Upravičeni stroški

41. Upravičeni stroški morajo biti omejeni na skupne stroške naložb (opredmetena in neopredmetena sredstva) iz nacionalnega načrta, ki ustrezajo tržni vrednosti brezplačnih pravic (izračunani v skladu s Sklepom Komisije z dne 29. marca 2011 ⁽¹⁵⁾ ali drugimi ustreznimi smernicami, ki se uporabljajo v času odobritve pomoči), dodeljenih posameznemu upravičencu, ne glede na stroške in koristi poslovanja zadevne naprave.

⁽¹²⁾ Sklep Komisije z dne 29. marca 2011 o smernicah glede metodologije za prehodno dodelitev brezplačnih pravic do emisije obratom v zvezi s proizvodnjo električne energije v skladu s členom 10c(3) Direktive 2003/87/ES, C(2011) 1983 končno z dne 29.3.2011.

⁽¹³⁾ Sporočilo Komisije – Smernice v zvezi z neobvezno uporabo člena 10c Direktive 2003/87/ES (UL C 99, 31.3.2011, str. 9).

⁽¹⁴⁾ Prim. opombo 13.

⁽¹⁵⁾ Prim. opombo 13.

Najvišja intenzivnost pomoči

42. Pomoč ne sme presegati 100 % upravičenih stroškov.

3.4 Pomoč pri izvzetju malih naprav in bolnišnic iz sistema EU ETS

43. Pomoč, vključena v izvzetju malih naprav ali bolnišnic iz EU ETS od 1. januarja 2013, se bo štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če bodo male naprave ali bolnišnice predmet ukrepov, s katerimi bo doseženo enakovredno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v smislu člena 27 direktive o ETS in če bo država članica izpolnjevala pogoje iz člena 27 direktive o ETS.

Spodbujevalni učinek

44. Šteje se, da je zahteva po spodbujevalnem učinku izpolnjena, če so izpolnjeni vsi pogoji iz oddelka 3.4.

3.5 Sorazmernost

45. Države članice morajo dokazati, da je pomoč, odobrena upravičencu, omejena na najmanjši potreben znesek. Države članice lahko zlasti odobrijo pomoč nižjih intenzivnosti od tistih, ki so navedene v teh smernicah.

4. KUMULACIJA

46. Zgornjih mej pomoči, določenih v teh smernicah, ni dovoljeno preseči ne glede na to, ali se podpora v celoti financira iz državnih virov ali jo delno financira Unija.
47. Pomoč, ki se šteje za združljivo v skladu s temi smernicami, se ne sme kombinirati z drugo državno pomočjo v smislu člena 107(1) Pogodbe ali z drugimi oblikami financiranja s strani Unije, če je zaradi takega prekrivanja intenzivnost pomoči višja od intenzivnosti, določene v teh smernicah. Kadar pa so izdatki, ki so upravičeni do pomoči za ukrepe, zajete v teh smernicah, v celoti ali delno upravičeni tudi do pomoči za druge namene, se za skupni del uporablja najugodnejša zgornja meja pomoči v skladu z veljavnimi pravili.

5. KONČNE DOLOČBE**5.1 Letno poročanje**

48. V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽¹⁶⁾ in Uredbo Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 ⁽¹⁷⁾ o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 morajo države članice Komisiji predložiti letna poročila.

49. Poleg zahtev, določenih v navedenih uredbah, morajo letna poročila za ukrepe okoljske pomoči vsebovati dodatne informacije o zadevnih odobrenih shemah. Države članice morajo v svoja letna poročila vključiti zlasti naslednje podatke:

- imena upravičencev in naprav v njihovi lasti, ki prejmejo pomoč,
- sektorje ali dele sektorjev, v katerih je upravičenec dejaven,
- leto, za katero se izplačuje pomoč, in leto, v katerem se izplačuje pomoč,
- *izhodiščno proizvodnjo* za vsako napravo, ki prejme pomoč v zadevnem sektorju ali delu sektorja,
- *bistvena povečanja* ali *zmanjšanja zmogljivosti*, če je relevantno,
- letno proizvodnjo za vsako napravo, ki prejme pomoč v zadevnih sektorjih ali delih sektorjev za vsako od let, ki so bila uporabljena za določitev *izhodiščne proizvodnje*,

⁽¹⁶⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁽¹⁷⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

- letno proizvodnjo za vsako napravo, ki prejme pomoč v zadevnih sektorjih ali delih sektorjev za leto, za katero se izplačuje pomoč,
 - letno proizvodnjo za druge proizvode, ki jih proizvaja posamezna naprava, ki prejme pomoč, in za katere se ne uporabljajo referenčni koeficienti učinkovitosti porabe električne energije za vsako od let, ki so bila uporabljena za določitev izhodiščne proizvodnje (če je bila dana kakršna koli pomoč na podlagi referenčnega koeficienta učinkovitosti porabe nadomestne električne energije),
 - izhodiščno porabo električne energije za vsako napravo, ki prejme pomoč (če je bila dana kakršna koli pomoč na podlagi referenčnega koeficienta učinkovitosti porabe nadomestne električne energije),
 - letno porabo električne energije za vsako od let, uporabljenih za določitev izhodiščne porabe električne energije (če je bila dana kakršna koli pomoč na podlagi referenčnega koeficienta učinkovitosti porabe nadomestne električne energije),
 - letno porabo električne energije naprave za leto, za katero se izplačuje pomoč (če je bila dana kakršna koli pomoč na podlagi referenčnega koeficienta učinkovitosti porabe nadomestne električne energije),
 - ceno nestandardizirane terminske pogodbe na EUA, uporabljeno za izračun zneska pomoči na upravičenca,
 - intenzivnost pomoči,
 - nacionalni faktor emisij CO₂.
50. Komisija bo redno spremljala pomoč, odobreno podjetjem v sektorjih in delih sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi stroškov pravic EU ETS, ki so bili vključeni v ceno električne energije, opisano v oddelku 3.1. Pri tem bo posodobila svoje podatke o obsegu posrednih stroškov, vključenih v cene električne energije, in možnih posledicah za premestitev emisij CO₂.
51. V zvezi s pomočjo, odobreno za nove visokoučinkovite elektrarne, vključno z elektrarnami, pripravljenimi na CCS, morajo države članice v svoja letna poročila vključiti naslednje podatke:
- imena upravičencev,
 - znesek pomoči na upravičenca,
 - intenzivnost pomoči,
 - preverjanje skladnosti s pogoji iz točke 32 oddelka 3.2 glede časovnega okvira odobritve pomoči,
 - preverjanje skladnosti s pogoji iz točk 36 oddelka 3.2 glede izvajanja celotne verige CCS pred letom 2020.

5.2 Preglednost

52. Komisija meni, da so potrebni nadaljnji ukrepi za izboljšanje preglednosti državne pomoči v Uniji. Zlasti mora biti zagotovljeno, da imajo države članice, gospodarski subjekti, zainteresirane strani in Komisija enostaven dostop do celotnih besedil vseh veljavnih shem okoljske pomoči.
53. Ta cilj se lahko doseže z vzpostavitvijo spletnih strani. Zato bo Komisija pri ocenjevanju shem pomoči sistematično zahtevala od zadevne države članice, da objavi celotno besedilo vseh končnih shem pomoči na spletu in da Komisiji sporoči spletni naslov objave.

5.3 Spremljanje

54. Države članice morajo zagotoviti, da se vodijo podrobne evidence o odobritvi pomoči za vse ukrepe. Te evidence, ki morajo vsebovati vse podatke, potrebne za ugotovitev, ali so bili izpolnjeni pogoji glede upravičenih stroškov in največje dovoljene intenzivnosti pomoči, je treba hraniti 10 let od datuma odobritve pomoči in na zahtevo predložiti Komisiji.

5.4 Obdobje uporabe in revizija

55. Komisija bo te smernice uporabljala od dneva, ki sledi dnevu njihove objave v Uradnem listu Evropske unije.

56. Te smernice se bodo uporabljale do 31. decembra 2020. Po posvetovanju z državami članicami jih lahko Komisija spremeni pred tem datumom na podlagi pomembnih pomislekov v zvezi s politiko konkurence ali okoljsko politiko, oziroma zaradi upoštevanja drugih politik Unije ali mednarodnih zavez. Take spremembe so lahko potrebne zlasti zaradi prihodnjih mednarodnih sporazumov na področju podnebnih sprememb in prihodnje zakonodaje o podnebnih spremembah v Uniji. Komisija lahko opravi revizijo teh smernic vsaki dve leti po njihovem sprejetju.
57. Komisija bo te smernice uporabljala v zvezi z vsemi priglašeni ukrepi pomoči, o katerih bo morala sprejeti odločitev po objavi teh smernic v Uradnem listu, tudi če so bili projekti priglašeni pred njihovo objavo. Za nezakonito pomoč bo Komisija uporabljala pravila iz Obvestila Komisije o določitvi pravil, ki se uporabljajo za oceno nezakonite državne pomoči ⁽¹⁸⁾.
-

⁽¹⁸⁾ UL C 119, 22.5.2002, str. 22.

PRILOGA I

Opredelitev pojmov

V teh smernicah se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- „pomoč“ pomeni vse ukrepe, ki izpolnjujejo vsa merila iz člena 107(1) Pogodbe;
- „obdobje odobritve pomoči“ pomeni eno ali več let v obdobju 2013–2020. Če želi država članica odobriti pomoč, ki ustreza krajšemu obdobju, bi morala kot referenčno obdobje upoštevati poslovno leto upravičencev in odobriti pomoč na letni osnovi;
- „najvišja intenzivnost pomoči“ pomeni skupni znesek pomoči, izražen kot odstotek upravičenih stroškov. Vse zneske je treba upoštevati pred kakršnim koli odbitkom davkov ali drugih dajatev. Kadar se pomoč dodeli v obliki, ki ni dotacija, mora biti vrednost zneska pomoči enaka vrednosti dotacije. Pri pomoči, ki se izplača v več obrokih, je treba izračunati njeno skupno neto sedanjo vrednost ob dodelitvi prvega obroka, in sicer z uporabo diskontne stopnje Komisije za diskontiranje neto sedanje vrednosti v času. Intenzivnost pomoči se izračuna na posameznega upravičenca;
- „samoproizvodnja“ pomeni proizvodnjo električne energije, ki jo proizvaja naprava, ki ni opredeljena kot „proizvajalec električne energije“ v smislu člena 3(u) Direktive 2003/87/ES;
- „upravičenec“ pomeni podjetje, ki prejme pomoč;
- „pripravljenost na CCS“ pomeni, da je naprava dokazala, da so na voljo zadostna območja shranjevanja, da so transportne zmogljivosti tehnično in ekonomsko izvedljive in da je tehnično in ekonomsko izvedljiva tudi naknadna vgradnja naprav za zajemanje CO₂, takoj ko bodo dosežene zadostne tržne spodbude v obliki cenovnega praga CO₂. Pripravljenost na CCS zahteva zlasti:
 - dokazilo o tehnični izvedljivosti naknadne vgradnje opreme za zajemanje CO₂. Predložiti je treba tehnično študijo za zadevni obrat, ki mora biti strokovno dovolj natančna, da dokaže, da je v obratu tehnično mogoče izvesti popolno prilagoditev za zajemanje CO₂ po 85-odstotni stopnji ali več, in sicer z uporabo ene ali več vrst tehnologije, ki so preizkušene na predkomercialni ravni ali za katere se lahko z zanesljivostjo oceni, da je njihovo delovanje ustrezno,
 - preverjanje, ali je na lokaciji, na kateri naj bi bila vgrajena oprema za zajemanje CO₂, na razpolago dovolj dodatnega prostora,
 - opredelitev enega ali več tehnično in ekonomsko izvedljivih plinovodov ali drugih transportnih poti za varno geološko shranjevanje CO₂,
 - opredelitev enega ali več potencialnih območij shranjevanja, ki so bila ocenjena kot primerna za varno geološko shranjevanje zajetega CO₂ v načrtovanem obsegu glede na predvideno stopnjo zajemanja v celotnem času obratovanja naprave,
 - dokazilo o ekonomski izvedljivosti naknadne priključitve integriranega sistema za zajemanje in shranjevanje CO₂ k polni/delni zmogljivosti naprave na podlagi ekonomske ocene. Ocena bi morala zagotoviti dokaze o verjetnih scenarijih ob upoštevanju napovedi o cenah CO₂, stroškov tehnologij in možnostih shranjevanja, opredeljenih v tehničnih študijah, dovoljenih odstopanj in predvidenih prihodkov iz poslovanja. V oceni je treba navesti okoliščine, v katerih bi bilo zajemanje in shranjevanje CO₂ ekonomsko izvedljivo v celotnem času obratovanja predlagane naprave. Prav tako je treba vključiti morebiten načrt vgradnje opreme za zajemanje in shranjevanje CO₂, vključno z morebitnim časovnim načrtom za začetek obratovanja,
 - dokazilo, da je mogoče pridobiti vsa potrebna dovoljenja za vgradnjo opreme za zajemanje in shranjevanje CO₂, ter opredelitev postopkov in časovnega okvira za izvedbo projekta;
- „varstvo okolja“ pomeni vse ukrepe, namenjene odpravi ali preprečevanju škode, ki jo fizičnemu okolju ali naravnim virom povzročajo lastne dejavnosti upravičenca, zmanjšanju tveganja take škode ali spodbujanju učinkovitejše uporabe naravnih virov, vključno z ukrepi za varčevanje z energijo in uporabo energije iz obnovljivih virov;
- „evropska pravica do emisije (EUA)“ pomeni prenosljivo pravico do emisij ene tone ekvivalenta CO₂ v določenem obdobju;
- „bruto dodana vrednost“ pomeni bruto dodano vrednost v stroških faktorjev, tj. vrednost proizvodnje, zmanjšana za vmesno porabo. Gre za merilo prispevka posameznega proizvajalca, industrije ali sektorja k BDP. Bruto dodana vrednost v stroških faktorjev je bruto dodana vrednost v tržnih cenah, zmanjšana za posredne davke in povečana za subvencije. Dodana vrednost v stroških faktorjev se lahko izračuna kot prihodki od prodaje plus kapitalizirana proizvodnja plus drugi prihodki iz poslovanja plus ali minus spremembe zalog minus nabava blaga in storitev minus drugi davki na proizvode, ki so povezani s prometom, a niso odbitni, minus druge dajatve in davki, povezani s proizvodnjo. Druga možnost za izračun dodane vrednosti v stroških faktorjev je, da se bruto poslovnemu presežku

prištejejo stroški osebja. Prihodki in odhodki, ki so v izkazih družb razvrščeni kot finančni ali izredni prihodki in odhodki, so izvzeti iz dodane vrednosti. Dodana vrednost v stroških faktorjev se izračunava na bruto ravni, ker se prilagoditve vrednosti (npr. amortizacija) ne odštejejo (¹);

- „izvajanje celotne verige CCS“ pomeni vgradnjo opreme in dejanski začetek zajemanja, transporta in shranjevanja CO₂;
- „male naprave“ pomeni naprave, katerih emisije so v skladu s poročilom, predloženim pristojnemu organu, manjše od 25 000 ton ekvivalenta CO₂ in ki imajo med izvajanjem dejavnosti izgorevanja nazivno vhodno toplotno moč nižjo od 35 MW brez emisij iz biomase v vsakem od predhodnih treh let pred obvestilom o enakovrednih ukrepih v skladu s členom 27(1)(a) direktive o ETS;
- „začetek del“ pomeni začetek gradnje ali prvo trdno zavezo za naročilo opreme, kar ne vključuje predhodnih študij o izvedljivosti;
- „opredmetena sredstva“ pomeni, za namene izračuna upravičenih stroškov, naložbe v zemljišča, stavbe, obrat in opremo;
- „neopredmetena sredstva“ pomeni, za namene izračuna upravičenih stroškov, stroške prenosa tehnologij s pridobitvijo dovoljenj za obratovanje ali patentiranega in nepatentiranega znanja in izkušenj, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - neopredmeteno sredstvo je sredstvo, ki se amortizira,
 - kupljeno je bilo po tržnih pogojih od podjetja, v katerem pridobitelj nima pooblastil za neposreden ali posreden nadzor,
 - vključeno je v sredstva podjetja in ostane v obratu prejemnika pomoči ter se tam uporablja najmanj pet let. Ta pogoj se ne uporablja, če je neopredmeteno sredstvo tehnično zastarelo. Če se neopredmeteno sredstvo v navedenih petih letih proda, je treba prihodek od prodaje odšteti od upravičenih stroškov, znesek pomoči pa je treba, če je primerno, v celoti ali delno vrniti;
- „intenzivnost trgovine“ pomeni razmerje med skupno vrednostjo izvoza v tretje države plus uvoza iz tretjih držav in skupno velikostjo trga za Unijo (letni domači prihodki od prodaje podjetij iz Unije plus skupni uvoz iz tretjih držav) na podlagi statističnih podatkov Eurostata;
- „cena nestandardizirane terminske pogodbe na EUA“, izražena v EUR, pomeni navadno povprečje dnevni cen enoletnih nestandardiziranih terminskih pogodb na EUA (zaključni tečaj) za dobavo v decembru tistega leta, za katerega se odobri pomoč, opazovano na določeni borzi CO₂ v EU od 1. januarja do 31. decembra leta, ki je pred letom, za katerega je bila odobrena pomoč. Tako je na primer za pomoč, odobreno za leto 2016, cena nestandardizirane terminske pogodbe na EUA enaka navadnemu povprečju zaključnega tečaja EUA iz decembra 2016, opazovanemu od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2015 na določeni borzi CO₂ v EU;
- „faktor emisij CO₂“, izražen v tCO₂/MWh, pomeni tehtano povprečje intenzivnosti CO₂ za električno energijo, proizvedeno iz fosilnih goriv na različnih geografskih območjih. Utež odraža mešanico proizvodnje iz fosilnih goriv na posameznem geografskem območju. Faktor CO₂ dobimo tako, da podatke o emisijah v ekvivalentu CO₂ za energetski sektor delimo z bruto proizvodnjo električne energije na podlagi fosilnih goriv v TWh. V teh smernicah so območja opredeljena kot geografska območja, a) ki jih sestavljajo delni trgi, povezani prek borz električne energije, ali b) v katerih ni ugotovljene prezasedenosti, ter, v obeh primerih, v katerih urne cene na borzah električne energije na zadevnih območjih en dan vnaprej izkazujejo največ 1-odstotno odstopanje cen v eurih [na podlagi deviznih tečajev ECB] v znatnem številu vseh ur v danem letu. Regionalno razlikovanje odraža pomen obratov na fosilna goriva za končno ceno, ki se določi na veleprodajnem trgu, in njihovo marginalno vlogo v razvrstitvi obratov. Samo dejstvo, da se z električno energijo trguje med dvema državama članicama, še ne pomeni, da ti dve državi sestavljata nadnacionalno regijo. Zaradi pomanjkanja ustreznih podatkov na podnacionalni ravni geografska območja zajemajo celotno ozemlje ene ali več držav članic. Na tej osnovi lahko opredelimo naslednja geografska območja: nordijsko območje (Danska, Švedska, Finska, Norveška), osrednjeevropska Evropa (Avstrija, Belgija, Luksemburg, Francija, Nemčija in Nizozemska), iberijsko območje (Portugalska, Španija), Češka in Slovaška (Češka republika in Slovaška) ter vse druge države članice posebej. Ustrezni najvišji regionalni faktorji CO₂ so navedeni v Prilogi IV;
- „izhodiščna proizvodnja“, izražena v tonah na leto, pomeni povprečno proizvodnjo naprave v referenčnem obdobju 2005–2011 (izhodiščna proizvodnja) za naprave, ki so obratovala vsako leto v obdobju od leta 2005 do leta 2011. Posamezno koledarsko leto (npr. 2009) je lahko izvzeto iz navedenega sedemletnega referenčnega obdobja. Če naprava vsaj eno leto v obdobju 2005–2011 ni obratovala, se izhodiščna proizvodnja opredeli kot letna proizvodnja, dokler naprava ne obratuje štiri leta zapored, nato pa se šteje povprečje predhodnih treh let tega obdobja. Če se v

(¹) Koda 12 15 0 v zakonodajnem okviru, določenem z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 58/97 z dne 20. decembra 1996 o strukturi statistiki podjetij.

obdobju odobritve pomoči proizvodna zmogljivost naprave bistveno poveča v smislu teh smernic, se lahko sorazmerno s povečanjem zmogljivosti poveča tudi izhodiščna proizvodnja. Če naprava v danem koledarskem letu zmanjša svojo raven proizvodnje za 50 % do 75 % glede na izhodiščno proizvodnjo, bo prejela samo polovico zneska pomoči, ki ustreza izhodiščni proizvodnji. Če naprava v danem koledarskem letu zmanjša svojo raven proizvodnje za 75 % do 90 % glede na izhodiščno proizvodnjo, bo prejela samo 25 % zneska pomoči, ki ustreza izhodiščni proizvodnji. Če naprava v danem koledarskem letu zmanjša svojo raven proizvodnje za 90 % ali več glede na izhodiščno proizvodnjo, ne bo prejela pomoči;

- „izhodiščna poraba električne energije“, izražena v MWh, pomeni povprečno porabo električne energije v napravi (vključno s porabo električne energije za proizvodnjo proizvodov, ki se proizvajajo z zunanjimi zmogljivostmi in so upravičeni do pomoči) v referenčnem obdobju 2005–2011 (izhodiščna poraba električne energije) za naprave, ki so obratovale vsako leto od leta 2005 do leta 2011. Posamezno koledarsko leto (npr. 2009) je lahko izvzeto iz navedenega sedemletnega referenčnega obdobja. Če naprava vsaj eno leto v obdobju 2005–2011 ni obratovala, se izhodiščna poraba električne energije opredeli kot letna poraba električne energije, dokler naprava ne obratuje štiri leta zapored, nato pa se šteje povprečje predhodnih treh let obratovanja. Če naprava v obdobju odobritve pomoči bistveno poveča svojo proizvodno zmogljivost, se lahko sorazmerno s tem povečanjem zmogljivosti poveča tudi izhodiščna poraba električne energije. Če naprava v danem koledarskem letu zmanjša svojo raven proizvodnje za 50 % do 75 % glede na izhodiščno proizvodnjo, bo prejela samo polovico zneska pomoči, ki ustreza izhodiščni porabi električne energije. Če naprava v danem koledarskem letu zmanjša svojo raven proizvodnje za 75 % do 90 % glede na izhodiščno proizvodnjo, bo prejela samo 25 % zneska pomoči, ki ustreza izhodiščni porabi električne energije. Če naprava v danem koledarskem letu zmanjša svojo raven proizvodnje za 90 % ali več glede na izhodiščno proizvodnjo, ne bo prejela pomoči;
- „bistveno povečanje zmogljivosti“ pomeni bistveno povečanje začetne nastavljene zmogljivosti, pri čemer sta izpolnjena oba naslednja pogoja:
 - uvedena je ena ali več določljivih fizičnih sprememb pri tehnični nastavitvi in delovanju naprave, pri čemer ne gre za preprosto zamenjavo proizvodne linije, in
 - naprava lahko obratuje z zmogljivostjo, ki je vsaj 10 % večja od začetne nastavljene zmogljivosti naprave pred spremembo, sprememba pa je rezultat naložbe v stalna sredstva (ali več zaporednih naložb v stalna sredstva).

Naprava mora nacionalnemu organu, ki odobri pomoč, predložiti dokazila, s katerimi dokaže, da so pogoji za bistveno povečanje zmogljivosti izpolnjeni in da je neodvisni preveritelj ocenil bistveno povečanje zmogljivosti kot zadovoljivo. Preverjanje bi moralo obravnavati zanesljivost, verodostojnost in točnost podatkov, ki jih je predložila naprava, ter bi moralo voditi k oblikovanju mnenja pri preverjanju, ki z razumnim zagotovilom navaja, da preverjeni podatki ne vsebujejo napačnih navedb;

- „referenčni koeficient učinkovitosti porabe električne energije“, izražen v MWh na tono proizvoda in opredeljen na ravni Prodcom 8, pomeni za proizvod specifično porabo električne energije na tono proizvoda, doseženo z energetsko najučinkovitejšo metodo proizvodnje za zadevni proizvod. Za proizvode v upravičenih sektorjih, za katere je bila v Sklepu Komisije 2011/278/EU ⁽¹⁾ ugotovljena izmenljivost goriva in elektrike, se opredelitev referenčnih koeficientov učinkovitosti porabe električne energije izvede v okviru istih meja sistema, pri čemer se upošteva samo delež električne energije. Ustrezni referenčni koeficienti porabe električne energije za proizvode, ki spadajo v upravičene sektorje in dele sektorjev, so navedeni v Prilogi III;
- „referenčni koeficient učinkovitosti porabe nadomestne električne energije“, odstotek izhodiščne porabe električne energije. Ta parameter bo skupaj z referenčnimi koeficienti učinkovitosti porabe električne energije določen s sklepom Komisije. Ustreza povprečnemu zmanjšanju porabe, ki ga nalaga uporaba referenčnih koeficientov učinkovitosti porabe električne energije (referenčni koeficient porabe električne energije / predhodna poraba električne energije). Uporablja se za vse proizvode, ki spadajo v upravičene sektorje ali dele sektorjev, vendar zanje ni določen referenčni koeficient učinkovitosti porabe električne energije.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2011/278/EU z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, UL L 130, 17.5.2011, str. 1. V Prilogi I.2 tega sklepa je naštetih več proizvodov, pri katerih naj bi taka izmenljivost goriv vsaj v določeni meri obstajala.

PRILOGA II

Sektorji in deli sektorjev, ki predhodno veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi posrednih stroškov emisij

Za namene teh smernic lahko naprava upravičenca do pomoči prejme državno pomoč za posredne stroške emisij v okviru oddelka 3.3 teh smernic le, če je dejavna v enem od spodaj navedenih sektorjev ali delov sektorjev. Drugi sektorji ali deli sektorjev ne bodo veljali za upravičene do take pomoči.

	Koda NACE (1)	Opis
1.	2742	Proizvodnja aluminija
2.	1430	Pridobivanje mineralov za kemikalije in gnojila
3.	2413	Proizvodnja drugih anorganskih kemikalij
4.	2743	Proizvodnja svinca, cinka in kositra
5.	1810	Proizvodnja usnjenih oblačil
6.	2710	Proizvodnja surovega železa, jekla in ferozlitin, vključno z brezšivnimi jeklenimi cevmi
7.	2112	Proizvodnja papirja in kartona
8.	2415	Proizvodnja gnojil in dušikovih spojin
9.	2744	Proizvodnja bakra
10.	2414	Proizvodnja drugih organskih osnovnih kemikalij
11.	1711	Predenje vlaken bombažnega tipa
12.	2470	Proizvodnja umetnih vlaken
13.	1310	Pridobivanje železove rude
14.		Naslednji deli sektorjev znotraj sektorja proizvodnje plastičnih mas v primarni obliki (2416):
	24161039	Polietilen nizke gostote (LDPE)
	24161035	Linearni polietilen nizke gostote (LLDPE)
	24161050	Polietilen visoke gostote (HDPE)
	24165130	Polipropilen (PP)
	24163010	Polivinil klorid (PVC)
	24164040	Polikarbonat (PC)
15.		Naslednji del sektorja znotraj sektorja proizvodnje celuloze (2111):
	21111400	Lesovina

(1) V skladu z NACE rev. 1.1: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_CLS_DLD&StrNom=NACE_1_1&StrLanguageCode=EN&StrLayoutCode=HIERARCHIC

Pojasnilo o metodologiji za določitev sektorjev in delov sektorjev, upravičenih do pomoči

1. Za namene teh smernic v skladu s členom 10a(15) Direktive o ETS sektorji ali deli sektorjev, navedeni v zgornji razpredelnici, veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ na kvantitativni osnovi, če je intenzivnost trgovine s tretjimi državami višja od 10 % in bi skupni posredni dodatni stroški, ki nastanejo zaradi izvajanja direktive o ETS, lahko povzročili znatno povečanje proizvodnih stroškov, izračunanih kot delež bruto dodane vrednosti, v višini najmanj 5 %.

2. Pri izračunu posrednih stroškov za ugotavljanje upravičenosti na podlagi teh smernic se uporablja ista predpostavka glede cene CO₂ in isti povprečni faktor emisij EU za električno energijo, kot se uporabljata v Sklepu Komisije 2010/2/EU ⁽¹⁾. Prav tako se uporabljajo isti podatki o trgovini, proizvodnji in dodani vrednosti za posamezen sektor ali del sektorja kot v Sklepu Komisije 2010/2/EU. Izračun intenzivnosti trgovine je odvisen od izvoza in uvoza v vse države zunaj EU oziroma iz njih, ne glede na to, ali imajo navedene države vzpostavljen kakršen koli sistem za obdavčitev emisij CO₂ oziroma sistem za omejitve emisij in trgovanje z njimi, podoben sistemu EU ETS. Poleg tega se predpostavlja, da bodo stroški CO₂ 100-odstotno vključeni v ceno električne energije.
3. Podobno kot pri določbah člena 10a(17) direktive o ETS je bila pri določanju upravičenih sektorjev in delov sektorjev, navedenih v zgornji razpredelnici, ocena sektorjev na podlagi kvantitativnih meril iz točke 1 zgoraj dopolnjena z oceno kakovosti, kadar so bili na voljo ustrezni podatki in so predstavniki industrije ali države članice predložili dovolj prepričljive in utemeljene zahteve, ki potrjujejo upravičenost. Ocena kakovosti je bila opravljena, prvič, za mejne sektorje, tj. sektorje na ravni NACE-4, ki se soočajo z višjimi posrednimi stroški emisij reda 3–5 % in imajo vsaj 10-odstotno intenzivnost trgovine; drugič, za sektorje in dele sektorjev (vključno na ravni Prodcum ⁽²⁾), za katere ni uradnih podatkov ali so ti slabe kakovosti; ter, tretjič, za sektorje in dele sektorjev (vključno na ravni Prodcum), za katere se lahko šteje, da pri kvantitativni oceni niso bili zadostno zastopani. Sektorji ali deli sektorjev, ki imajo manj kot 1 % posrednih stroškov CO₂, niso bili upoštevani.
4. Ugotavljanje upravičenosti na podlagi ocene kakovosti je bilo osredotočeno, prvič, na velikost asimetričnega učinka posrednih stroškov CO₂, izraženega v deležu bruto dodane vrednosti sektorja. Asimetrični učinek stroškov mora biti dovolj velik, da pomeni visoko tveganje premestitve emisij CO₂ zaradi posrednih stroškov CO₂. Šteje se, da je to merilo izpolnjeno, če so posredni stroški CO₂ višji od 2,5 %. Drugič, poleg tega so bili upoštevani tudi razpoložljivi dokazi v zvezi s trgovino, ki kažejo, da sektor ali del sektorja ne more prenesti višjih posrednih stroškov emisij na svoje stranke brez znatne izgube tržnega deleža v korist konkurentov iz tretjih držav. Za izpolnjevanje tega drugega merila je bila kot objektivno merilo upoštevana dovolj visoka intenzivnost trgovine, in sicer najmanj 25-odstotna. Pri drugem merilu so bile poleg tega potrebne utemeljene informacije, ki kažejo splošno verjetnost, da se v zadevnem sektorju EU cene dejansko določajo zunaj tega sektorja (npr. cene, določene na blagovnih borzah, ali dokazane cenovne korelacije po makroregijah); taki dokazi so bili podprti še z dodatnimi informacijami, če so bile te na voljo, o stanju mednarodnega povpraševanja in ponudbe, stroških transporta, stopnjah dobička in možnostih za zmanjšanje emisij CO₂. Tretjič, upoštevana je bila tudi izmenljivost goriva in elektrike v sektorju v skladu s Sklepom Komisije 2011/278/EU ⁽³⁾.
5. Rezultati ocene kakovosti in kvantitativne ocene se odražajo v seznamu upravičenih sektorjev in delov sektorjev v tej prilogi, ki je dokončen in se lahko spreminja le ob vmesnem pregledu teh smernic.

⁽¹⁾ Sklep Komisije z dne 24. decembra 2009 o določitvi seznama sektorjev in delov sektorjev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, UL L 1, 5.1.2010, str. 10.

⁽²⁾ Nomenklatura proizvodov, dostopna na: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=PRD_2010&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC

⁽³⁾ Sklep Komisije 2011/278/EU z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, UL L 130, 17.5.2011, str. 1. V Prilogi I.2 tega sklepa je naštetih več proizvodov, pri katerih naj bi taka zamenljivost goriv vsaj v določeni meri obstajala.

PRILOGA III

Referenčni koeficienti učinkovitosti porabe električne energije za proizvode, zajete v kodah NACE iz Priloge II

Koda NACE	Proizvod, določen na ravni Prodcom 8	Referenčni koeficient MWh/T
	[proizvod 1] ... [proizvod 2] ... [proizvod 3] na [t]
	[proizvod 1] ... [proizvod 2] ... [proizvod 3] ...	
	[proizvod 1] ... [proizvod 2] ... [proizvod 3] ...	
	[proizvod 1] ... [proizvod 2] ... [proizvod 3] ...	

PRILOGA IV

Najvišji regionalni faktorji emisij CO₂ na različnih geografskih območjih (tCO₂/MWh)

		Električna energija
Osrednjehodna Evropa	Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Nizozemska, Luksemburg	0,76
Češka in Slovaška	Češka republika, Slovaška	1,06
Ibersko območje	Portugalska, Španija	0,57
Nordijsko območje	Danska, Švedska, Finska in Norveška	0,67
Bolgarija		1,12
Ciper		0,75
Estonija		1,12
Grčija		0,82
Madžarska		0,84
Irska		0,56
Italija		0,60
Latvija		0,60
Litva		0,60
Malta		0,86
Poljska		0,88
Romunija		1,10
Slovenija		0,97
Združeno kraljestvo		0,58

Pojasnilo o najvišjih regionalnih faktorjih emisij CO₂

Za zagotovitev enake obravnave virov električne energije in preprečitev možnih zlorab se za vse vire oskrbe z električno energijo (samoproizvodnja, pogodbe o dobavi električne energije ali oskrba z omrežja) in vse upravičence do pomoči v zadevni državi članici uporablja isti faktor emisij CO₂.

Metoda za določitev najvišjega zneska pomoči upošteva faktor emisij CO₂ za električno energijo, ki jo dobavljajo kurilne naprave na različnih geografskih območjih. Regionalno razlikovanje odraža pomen obratov na fosilna goriva za končno ceno, ki se določi na veleprodajnem trgu, in njihovo marginalno vlogo v razvrstitvi obratov.

Komisija je predhodno določila zgoraj navedene regionalne vrednosti faktorjev emisij CO₂, ki predstavljajo najvišje vrednosti za izračun zneska pomoči. Vendar lahko države članice za vse upravičence na svojem ozemlju uporabljajo nižji faktor emisij CO₂.